

1. IDENTIFICACIÓ:

Nom de l'assignatura: PATOLOGIA DE L'AUDICIÓ I DEL LLENGUATGE
Codi: 50009
Professorat: J. Lorente, C. Cambra
Titulació: Diplomatura de Logopèdia
Tipologia d'assignatura: Troncal
Crèdits (ECTS): 9
Període en que s'imparteix: Anual
Departament: Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació
Idioma en que s'imparteix: Català i Castellà
Grup:
Curs acadèmic: 2007/2008

2. CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

<i>Aspectes a tenir en compte...</i> a. Relacionar l'assignatura amb la titulació. b. Anotar algun prerrequisit i orientació prèvia.

3. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA:

Al finalitzar l'assignatura l'estudiant serà capaç de:

- Adquirir conceptes bàsics sobre la fisiopatologia, clínica, diagnòstic tractament i pronòstic de les hipoacúsies i alteracions de la veu incidint especialment en els factors de risc de la hipoacúsia infantil i en el seu diagnòstic precoç per a un tractament eficaç.
- Afavorir una actitud davant d'un trastorn auditiu sobre tots el signes i símptomes que ens fan sospitar que estem davant d'una patologia greu.
- Aprofundir en el coneixement de les bases anatòmiques i fisiològiques de l'audició.
- Conèixer els diferents instruments i proves d'avaluació de l'audició.
- Saber analitzar els desenvolupament lingüístic, cognitiu i socioafectiu de les persones sordes.
- Conèixer la intervenció que es realitza amb l'alumnat sord per crear i desenvolupar la comunicació i el llenguatge oral.

4. COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA:

- o **Específiques i transversals**

Relació de les competències específiques: coneixements, habilitats (saber i saber fer) que s'esperen dels estudiants	Relació de les competències transversals: treball en equip, comunicació, resolució de problemes, etc.
- Adquirir coneixements generals d'anatomia i fisiologia dels òrgans de l'audició, així com del seu funcionament, la qual cosa facilitarà la comprensió dels trastorns de les hipoacúsies que poden aparèixer en moltes situacions patològiques. - Interpretar els resultats de l'exploració auditiva per definir les seves implicacions en la intervenció logopèdica. - Conèixer la intervenció que es realitza amb l'alumnat sord per crear i desenvolupar la comunicació i el llenguatge oral. - Treballar amb un equip interdisciplinari.	- Aprendre a treballar en equip - Adquirir habilitats comunicatives - Saber com resoldre problemes

5. BLOCS TEMÀTICS DE L'ASSIGNATURA:

CONTINGUTS DE LA 1ª PART:

1. ANATOMIA FUNCIONAL DE LAS VIAS AUDITIVAS. FISIOLÓGIA DE LA AUDICIÓN: FÍSICA DEL SONIDO: Producción del sonido. Transmisión del sonido. El decibel. Análisis del sonido. Sensibilidad auditiva: umbrales de audición, campo auditivo normal, unidades en audiológia. FISIOLÓGIA DE LA AUDICIÓN: del oído externo, oído medio, oído interno y de los centros de la audición. LIMITES PSICOFÍSICOS DEL RENDIMIENTO AUDITIVO: El sonido y el lenguaje hablado. El oído en la comunicación humana.

2. VALORACIÓN DE LA AUDICION: Historia clínica. Exploración del oído: inspección, palpación, otoscopia, exploración de la trompa de Eustaquio, exploración ORL general. Examen general. Radiología en las enfermedades del oído. Hipoacusia: clasificación de las hipoacusias. EXPLORACIÓN FUNCIONAL DE LA AUDICIÓN: Acumetría.

3. EXAMEN AUDITIVO. EXAMEN AUDIOMÈTRICO SUBJECTIVO.: Audiometría Tonal Liminar. Vía aérea. Vía ósea. Ensordecimiento. Interpretación del audiograma. Métodos SAL. Métodos Rainville. Audiometría cualitativa. Clasificación de la pérdida auditiva. Audiometría Tonal Supraliminar. Prueba de Fowler. SISI test. Fatiga auditiva. Adaptación auditiva. Audiometría automática. Audiometría de alta frecuencia. Audiometría vocal Acumetría. EXAMEN AUDIOMÈTRIA OBJECTIVA: Impedanciometría: concepto básico de la impedanciometría, medida de la impedancia acústica, timpanometría, estudio de la función tubarica, reflejo estapedial. Electrocoqueleografía. PEATC: técnica, aplicaciones clínicas. Potenciales de latencia media. Potenciales corticales lentos y de estado estable multifrecuencial. Otoemisiones Acústicas espontáneas, provocadas y productos de distorsión: fundamentos y aplicaciones clínicas

4.-. Hipoacusia Psicógena. Presbiacusia. Hipoacusias Centrales. Sordera brusca y fluctuantes. Sorderas profesionales y trauma sonoro: agudo y crónico. Hipoacusias auto inmunes. Hipoacusias sistémicas. Sorderas hereditarias. Ototoxicidad. Hipoacusias metabólicas.

5.- HIPOACUSIA INFANTIL. Exploració ORL en el niño. El llenguatge i el seu desenvolupament. Sordera i adquisició del llenguatge. Sordera profunda bilateral prelocutiva (Sordomudez). Classificació de les hipoacusies infantils. Etiologia de la hipoacusia infantil. Detecció precoç i prevenció. Screening auditiv neonatal. (Protocol). Diagnòstic audiològic de la hipoacusia infantil. Audiometria per reflexos condicionats. Paper del logopeda. Exploracions complementàries en el diagnòstic i avaluació de la hipoacusia infantil: laboratori, radiografies i estudi genètic. Estratègia de maneig del nen sord. Tractament de la hipoacusia infantil paper del ORL.

6.- PATOLOGIA INFLAMATORIA I TRAUMÀTICA DEL OÍDO: extern, mitjà i intern. Complicacions de les otitis. Malformacions congènites de l'oïda: extern, mitjà i intern. Infeccions del SNC i hipoacusia. Hipoacusia d'origen traumàtic.

7. TRACTAMENT MÈDICO-QUIRÚRGIC DE LA PATOLOGIA OTOLÒGICA: Inflamatori, no inflamatori i traumàtic. Tractament de les malformacions de l'oïda extern i mitjà. Tractament de la otosclerosi. Miringoplastia i ossiculoplastia. Dispositius otològics implantables.

8. REHABILITACIÓ DEL PACIENTE SORD. Característiques electroacústiques dels audífonos. Tipus d'audífonos. Indicacions dels audífonos. Mètodes subjektius i objectius de selecció d'audífonos. Adaptació protèsica. Pròtesis auditives implantables en oïda mitjà. Ajudes auditives segons l'edat del pacient i resultats. Adaptació de pròtesis auditiva en el nen. Mètodes de rehabilitació del llenguatge en el nen sord: mètodes oralistes i llenguatge de signes. Estimulació precoç i educació del nen sord. Logopeda i rehabilitació auditiva.

IMPLANTES COCLEARES (IC) EN EL ADULT I EN EL NIÑO. Definició i tipus d'IC. Funcionament i estratègia de codificació. Bioseguretat, precaucions i cures. Equip d'un programa d'implantes. Selecció de pacients. Contraindicacions per efectuar un IC. Exploració otològica i estudis complementaris. Cirurgia de l'IC. Elecció de l'oïda i implantes bilaterals.

9. Programació postcirurgia. Rehabilitació. Fallo de l'IC. Resultats. Implanter auditiv del troncoencefàlic. Fundaments. Indicacions. Resultats clínics. Complicacions.

CONTINGUTS DE LA 2ª PART: INTERVENCIÓ

1. Implicacions comunicatives i lingüístiques dels diferents graus i tipus de sordesa. Diferents modes de comunicació i sistemes d'intervenció en l'alumnat sord.
2. La peculiaritat en l'adquisició del llenguatge oral.
3. Modalitats d'escolarització. Els serveis educatius a Catalunya: els CREDA.
4. El desenvolupament comunicatiu i cognoscitiu de la criatura sorda durant els primers anys de vida. Els estils comunicatius dels adults oïents en interacció amb la criatura sorda. Criteris generals d'orientació logopèdica a nivell familiar.
5. La intervenció logopèdica per a l'adquisició del llenguatge oral.
6. L'apropiació de la llengua escrita.
7. El desenvolupament socioafectiu i cognoscitiu de l'alumnat sord. L'autoconcepte.
8. La integració socio-laboral de les persones sordes. Les barreres comunicatives.

6. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT – APRENENTATGE

1ª part:

Classes teòriques 1ª part: exposició dels temes amb material iconogràfic estimulador la discussió de la matèria.

Pràctiques 1ª part: l'alumnat estaran integrats en un equip assistencial on passaran visita en consultes externes. Observaran com es realitza una història clínica i l'exploració anatòmica i funcional de l'audició i de la veu per a comprendre que sols amb una bona història clínica i una bona exploració arribarem a fer un bon diagnòstic.

2ª part:

Estratègies d'Ensenyament-Aprenentatge desenvolupades pel professor: sessions pràctiques, tutories, resolució de problemes, estudi de casos, classes magistrals.

Activitats que realitzaran els alumnes: treball cooperatiu, presentació de treballs a classe, recerca d'informació, elaboració d'informes, assistència obligatòria a les sessions de pràctiques, sortides de camp, participació en tutories, treballs pràctics.

L'objectiu de les pràctiques d'aquesta segona part de l'assignatura és l'observació i reflexió respecte a la intervenció logopèdica de l'alumnat sord a l'escola integradora d'agrupament en modalitat oral.

7. TEMPORALITZACIÓ DEDICACIÓ DOCENT

2ª part:

SETMANA	TEMA	MÈTODE	HORES
1	<i>Introducció: coneixements previs</i>	<i>Classe Magistral</i>	<i>3 hores (2 h de teoria i 1 h pràctiques)</i>
2	<i>Tema 1</i>	<i>Classe Magistral</i>	<i>2 h</i>
3	<i>Tema 1</i>	<i>Classe Magistral</i>	<i>2 h</i>
4	<i>Tema 2</i>	<i>Classe Magistral</i>	<i>2 h</i>
5	<i>Tema 2</i>	<i>Classe Magistral</i>	<i>2 h</i>
6	<i>Tema 3</i>	<i>Classe Magistral</i>	<i>2 h</i>
7	<i>Tutories</i>	<i>Tutories</i>	<i>2 h</i>
8	<i>Tutories</i>	<i>Tutories</i>	<i>2 h</i>
9	<i>Tutories</i>	<i>Tutories</i>	<i>3 h</i>
10	<i>Tema 3-8</i>	<i>Presentació treball</i>	<i>3 h</i>
11	<i>Tema 3-8</i>	<i>Presentació treball</i>	<i>3 h</i>
12	<i>Tema 3-8</i>	<i>Presentació treball</i>	<i>3 h</i>
13	<i>Tema 3-8</i>	<i>Presentació treball</i>	<i>3 h</i>
14	<i>Tema 3-8</i>	<i>Presentació treball</i>	<i>3 h</i>
15	<i>Tema 3-8</i>	<i>Presentació treball</i>	<i>3 h</i>

16	Tema 3-8	Presentació treball	3 h
17	Tema 3-8	Presentació treball	3 h
18	Tema 3-8	Presentació treball	3 h
19	Tema 3-8	Presentació treball	3 h
20	Tema 3-8	Presentació treball	3 h

8. SISTEMA D'AVUACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Procediments d'avaluació 1ªpart examen tipus test (preguntes sobre les classes magistrals i pràctiques hospitalàries.

Procediments d'avaluació 2ªpart: informes, participació i presentacions orals a classe, examen, participació en tutories, assistència obligatòria a les sessions pràctiques i a la visita al centre escolar d'integració, treball pràctic.

9. BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA DE LA 1ª PART BASICA:

1. Courtat P., Peytral C., Elbaz P. Exploraciones funcionales en ORL. Edt. Masón Barcelona 1994
2. Perelló J. Sordera Profunda Bilateral Prelocutiva. Edt. Masón 4º edició Barcelona 1992.
3. Ramírez C. Manual de Otorrinolaringología, Edt. McGrawHill. Madrid 1998
4. Angulo A, Blanco JL, Mateos F. Audioprótesis: Teoría y práctica. Edt. Masón Barcelona 1997
5. Manrique M, Huarte A. Implantes cocleares. Edt. Masón 2002
6. Vallejo L.A. Hipoacusia Neurosensorial. Edt. Masón 2003
7. Rodríguez-Smith-Agreda. Anatomía de los órganos del lenguaje, visión y audición. Edt. Panamericana 2003
8. Salesa E., Perelló E., Bnvida A. Tratado de audiolología. Edt. Masson 2005

BIBLIOGRAFIA DE LA 2ª PART:

Bàsica:

- Silvestre,N.; Cambra,C.; Laborda,C.; Mies,A.; Ramspott,A.; Rosich,N.; Serrano,C. i Valero,J. (1998) Sordera comunicació y aprendizaje. Ed.Masson, Barcelona. *Manual bàsic sobre sordesa i amb resultats d'investigacions realitzades a Catalunya*.
- Silvestre,N.; Cambra,C.; Laborda,C.; Mies,A.; Ramspott,A.; Rosich,N.; Serrano,C. i Valero,J. (2002) L'alumnat sord a les etapes infantil i primària. Criteris i exemples d'intervenció educativa. Servei de Publicacions de la UAB. *Manual bàsic sobre sordesa i amb resultats d'investigacions realitzades a Catalunya. Inclou CD*.
- Manrique i Huarte (2002). Implantes cocleares. Ed.Masson. *Intervenció en implants coclears*.

- Torres, S. (1995) Deficiencia auditiva. Aspectos psicoevolutivos y educativos. Ed. Aljibe. *Manual general sobre el tema*.

Complementària:

- Calvo, J.C. (1999) La sordera: un enfoque socio-familiar. Ed. Amaru.
- King, C.M. i Quigley (1985) Reading and deafness. College-Hill Press. San Diego. California. *Aprofundiment en la llengua escrita de les persones sordes*.
- Lynas, W. (1986) Integrating the handicapped into ordinary schools. A study of hearing impaired pupils. Croom Helm. London. *Orientacions sobre l'escolarització*.
- Marchesi, A. (1987) El desarrollo cognitivo y lingüístico de los niños sordos. Alianza editorial. Madrid. *Manual general d'introducció al tema*.
- Marschark, M. (1993) Psychological Development of deaf children. Oxford University Press. New York. *Aprofundiment en l'àmbit psicològic de la sordesa*.
- Wood, D. i altres (1987) Teaching and talking with deaf children. John Wiley & sons. Chichester. *Presentació de diferents temes per aprofundir en el coneixement de la sordesa*.

Titulació: Diplomatura de Logopèdia						
Assignatura: PATOLOGIA DE L'AUDICIO I DEL LLENGUATGE			Codi: 50009		Curs: 2007/2008	
Tipus: Troncal						
Objectius:						
Crèdits ECTS: 9						
Continguts per blocs temàtics	Indicadors de competències que es desenvolupen	Tipus d'activitats docents (1) 1,2,3,4,5,6,7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne.		
1ªPART: Anatomia funcional de las vias auditivas. fisiología de la audición: física del sonido Valoración de la audición Examen auditivo. Hipoacusia infantil Patología inflamatoria y traumática del oído Tratamiento médico-quirúrgico de la patología otológica Rehabilitación del paciente sordo Implantes cocleares (ic) en el adulto y en el niño 2ªPART: Implicaciones comunicativas i lingüístiques dels diferents graus i tipus de sordesa. Diferents modes de comunicació i sistemes d'intervenció en l'alumnat sord. La peculiaritat en l'adquisició del llenguatge oral. Modalitats d'escolarització. Desenvolupament comunicatiu i cognoscitiu de la criatura sorda durant els primers anys de vida. La intervenció logopèdica per	-Adquirir coneixements generals d'anatomia i fisiologia dels òrgans de l'audició, així com del seu funcionament, la qual cosa facilitarà la comprensió dels trastorns de les hipoacúsies que poden aparèixer en moltes situacions patològiques. -Analitzar, relacionar i diferenciar conceptes referents a l'anatomia, fisiologia dels òrgans de l'audició. -Interpretar els resultats de l'exploració auditiva per definir les seves implicacions en la intervenció logopèdica. -Treballar amb un equip interdisciplinari.	Estratègies d'Ensenyament-Aprenentatge desenvolupades pel professor: sessions pràctiques, tutories, resolució de problemes, estudi de casos, classes magistrals.	147	87	Activitats que realitzaran els alumnes: l'alumnat estaran integrats en un equip assistencial on passaran visita en consultes externes (1ªpart). Treball cooperatiu, recerca d'informació, participació en tutories, presentació de treballs a classe, assistència obligatòria a les classes de pràctiques, elaboració d'informes, sortides de camp, treballs pràctics	

a l'adquisició del llenguatge oral. L'apropiació de la llengua escrita. El desenvolupament socioafectiu i cognoscitiu de l'alumnat sord. L'autoconcepte. La integració socio-laboral de les persones sordes.						
--	--	--	--	--	--	--

- (1) Activitats d'aprenentatge possibles:** 1 Directes, 2 Tutelades, 3 Treball de camp, 4 Laboratori, 5 Seminari-Fòrum, 6 Treball autònom, 7 Preparació avaluació.
- (2) Activitats d'avaluació:** 1. Prova/entrevista diagnòstica inicial, 2. Informe de progrés, 3. Proves, exercicis, problemes, de procés, 4. Autoavaluació de l'alumne (individual, en grup) de procés, segons pauta, 5. Observacions de procés segons pauta, 6. Valoració final d'informes, treballs, projectes, etc., (individual, o en grup), 7. Proves finals (escrites, orals, ...) , 8. Proves finals d'opció múltiple, 9. Portfolio alumne, Memòria, 10. Autoavaluació de l'alumne final.